

مدیر کل فنی و حرفه ای خراسان رضوی تاکید کرد

آموزش؛ اکسیر بالندگی صنعت

اشاره:

دنیای امروز دانش و مهارت از شاخصهای اصلی توسعه یافتگی است. در این راستا آموزشهای فنی و حرفه ای می تواند فرد را برای احراز شغل، حرفه و کسب و کار پایدار متناسب با فناوری روز و علوم وابسته به همراه مهارتهای ویژه به مشاغل آماده نماید.

اگر زمانی بنیه مالی کشورها اصلی ترین رکن در پویایی یک کشور بشمار می رفت، امروزه این علم ودانش است که صاحبان آنرا متعالی نگاه می دارد و توانایی تسخیر دنیا را از این طریق میسر می سازد. کارشناسان معتقدند توجه به آموزشهای فنی و حرفه ای و ارتقاء سطح علمی جوانان بسوی تکنولوژی روز و تلاش در جهت بدست آوردن دانش مورد نیاز جامعه می تواند نقش بسزایی در توسعه جامعه داشته و کشور را به شکوفایی اقتصادی و صنعتی برساند. در این راستا سازمان آموزش فنی حرفه ای می کوشد در جهت استفاده بهینه از امکانات موجود کشور که مهمترین آن نیروی انسانی است، با ایجاد بستر مناسب آموزش کارگران، روند مناسب وارزشمندی را در صنایع کشور به وجود آورد. فرارسیدن هفته مهارت زمینه ای را فراهم ساخت تا در نشست با مهندس سید جلال خوابنما، مدیر کل فنی و حرفه ای خراسان رضوی ضمن بررسی تاثیر این آموزشها بر تامین نیروی ماهر و متخصص مورد نیاز بخش تولید، جایگاه و چالش های مهارت آموزی را مورد بررسی قرار دهیم که نظر شما مخاطبان گرامی را به مطالعه آن جلب می کنیم.

صنعت و کارآفرینی: جناب آقای خوابنما، همانطور که مستحضرد آموزشهای فنی و حرفه ای نقش مهمی در تربیت نیروی کار مورد نیاز جامعه دارد، این فرایند در خصوص صنعت چگونه است؟

خوابنما: همانطور که می دانید آموزش، امروزه یکی از پیش شرط های توسعه در بخشهای مختلف است اما برای پاسخ به پرسش شما به این نکته اشاره می کنم که بحث ارتباط این سازمان با صنایع به سه شکل جوار صنعت، بین صنعت و ضمن خدمت انجام می شود.

در این رابطه باید تاکید کنم که در آموزشها تلاش بر این است که از همه پتانسیل ها برای تامین نیروی مورد نیاز صنعت استفاده کنیم.

صنعت و کارآفرینی: در این خصوص تشکلهای چه نقشی می توانند داشته باشند؟

خوابنما: صنعت برای بهره وری نیازمند آموزش کارگران خود است که این مهم با همکاری و تعامل تشکلهای چون انجمن مدیران صنایع با سازمان فنی و حرفه ای قابل تحقق است. چراکه بدون آموزش کار به صورت مطلوب انجام نخواهد شد. از اینرو ارتباط و تعامل بین دو بخش صنعت و آموزش برای ارتقای کیفیت کار و بهره وری در فرایند تولید ضروری است. من فکر می کنم برای افزایش مهارتها نیاز به آموزش داریم، این مهم نیاز به بستری دارد که تمهیدات آن از سوی تشکلهای صنعت بویژه انجمن مدیران صنایع با همکاری این سازمان قابل پیش بینی است. به هرحال باید تاکید کنم که صنعت برای بالندگی نیاز به آموزش دارد. از سوی دیگر این مهم و توجه جدی به آموزشها و مهارت آموزی، چالش موجود ناشی از بیکاری را تا حدود زیادی مرتفع می سازد.

صنعت و کارآفرینی: لطفا مهمترین اقدامات سازمان فنی و حرفه ای را در استان تشریح فرمائید؟

خوابنما: سازمان آموزش های فنی و حرفه ای کشور به استناد ماده ۱۵۱ برنامه سوم توسعه که در برنامه چهارم نیز تنفیذ گردیده متولی آموزش مهارتی در کشور می باشد.

(آموزشهای مهارتی در خراسان رضوی با ۴۵ مرکز دولتی و حدود ۱۳۰۰ آموزشگاه آزاد فنی و حرفه ای در حال انجام می باشد. که ۲۵ درصد تعهد آموزشی استان توسط مراکز دولتی و ۷۵ درصد تعهد آموزشی استان توسط آموزشگاه های آزاد در حال انجام می باشد.

صنعت و کار آفرینی: سازمان فنی و حرفه ای چه ماموریت‌هایی را دنبال می کند؟

خوابنما: ماموریت ما در بخش های ذیل می باشد:

۱- آموزش در بخش مراکز ثابت

۲- آموزش در بخش آموزشگاه آزاد

۳- آموزش در پادگان

۴- آموزش در زندان

۵- آموزش روستایی

۶- آموزش در صنایع

۷- آموزش صنعت ساختمان

۸- آموزش در دانشگاه

۹- شعبه تربیت مربی کرج ویژه مربیان کل کشور

صنعت و کار آفرینی: معضلات و چالش های فراروی این سازمان در حال حاضر چیست؟ و برای رفع آن چه راهکارهایی پیشنهاد می کنید؟

خوابنما: در آموزش فنی و حرفه ای تقاضا محوری و مشارکت جدی بعنوان امری ضروری در فرآیند برنامه ریزی در نظر گرفته شده است. با این حال بحث آموزش های فنی و حرفه ای در جهانی که زندگی می کنیم هر روز با چالش هایی روبرو است متناسب با اقلیم ها و جوامع مختلف این چالش ها می تواند در عین حال که مشابه باشد متفاوت نیز باشد. کسی که می خواهد مهارتی را فرا بگیرد در حقیقت نقش در معیشت و اشتغال و اقتصاد ایفا کند. این نیازهاست که فرد باید اول بیاموزد قبل از اینکه در عرصه کار قرار بگیرد. اما در باره معضلات و چالش های فراروی آموزش فنی و حرفه ای ذکر این نکات ضروری است:

۱- عدم انطباق آموزش ها با نیاز بازار کار

- در برخی از حرفه های ایجاد شده نیاز سنجی نداشته ایم یا بدرستی انجام گرفته نشده است عرضه محوریم تا تقاضا محور (نبود مطلوب برای سنجش نیاز بازار کار)

- آموزشهایی که تقاضا صورت پذیرفته و عرضه می شود اما به معیشت اقتصاد و اشتغال منجر نشده است. فاقد استانداردهای جدید (بروز بدون استانداردها) در برخی از رشته های مورد نیاز مطابق با فناوری جدید.

۲- فقدان یک نظام یکپارچه آموزشی و نداشتن نیازهای امروز و فردا (فقدان نظام جامع آموزشهای فنی و حرفه ای و مهارت آموزشی) امید است با تدابیر اتخاذ شده در دولت دهم و مجلس شورای اسلامی این مشکل مرتفع گردد.

۳- خدمات مشاور ارائه شده پاسخگویی نیازها نبوده است.
۴- ضرورت بهره گیری از فناوری های جدید در فرآیند آموزش
۵- مشارکت موسسات بنگاه های اقتصادی و افراد ذینفع در برنامه ریزی درسی (تدوین استاندارد) و اجرائی بسیار محدود است.

۶- انجام فعالیت موازی بین دستگاههای مختلف در زمینه آموزشی.

۷- برنامه ها آموزشی همراه با تغییرات و پیشرفت تکنولوژی و ساختار رو به گسترش صنایع نبوده است.

۸- کافی نبوده سیاست های حمایتی آموزشگاه های آزاد فنی و حرفه ای (حمایت قانونی و مالی از موسسات)

۹- نبود نظام پژوهشی و مطالعاتی جامع و عدم بکار بسته نتایج پژوهشهای انجام شده و انجام نیازسنجی مستمر.

۱۰- ضرورت بازنگری و بروز رسانی مراکز آموزش فنی و حرفه ای در بخش دولتی- خصوصی و فناوری آموزش با نیاز روز بازار.

۱۱- ترویج فرهنگ مهارت آموزشی و باور نمودن آموزشهای مهارتی به عنوان یک راه کار جدی برای اشتغال در جامعه.

صنعت و کار آفرینی: جایگاه مهارت آموزی در بهبود کیفیت نیروی کار را چگونه می بینید؟

خوابنما: امروز دانش ها مهارت ها و کاردانی مردم بطور روز افزونی در اقتصاد جهانی نقش اساسی ایفا می کند. با اهمیت یافتن این موضوع، ارتقاء و بهبود کیفیت نیروی کار از طریق سرمایه گذاری در سرمایه انسانی و به خصوص از طریق آموزشهای فنی و حرفه ای جایگاه خاصی پیدا می کند. به همین علت دولت ها، خانواده ها و افراد بطور روز افزونی در آموزش های فنی و حرفه ای سرمایه گذاری می نمایند. این نوع آموزش ها، خدمت مفیدی است که اشخاص و جامعه از داشتن آن بهره مند می گردد. در گذشته تلاش اقتصاد دانان حول این محور می گذشت که حاصل تولید، چگونه میان نیروی کار، سرمایه، زمین و منابع طبیعی توزیع گردد. چهار چوب این تفکر انسانها نیروی کار ممکن و متجانس را تشکیل می دادند که کاملاً قابل جانشینی یکدیگر می باشند. به گونه ای که هیچ تفاوت چشمگیری بین آنها وجود ندارد و این واقعیت که افراد ممکن است از توانائی متفاوتی برخوردار باشند در تحلیل اقتصادی جایگاه چندانی مهمی نداشت. در حقیقت بعد از دهه ۱۹۵۰ بود که تغییرات کیفی در نیروی انسانی در تحلیل اقتصادی از اهمیت شایسته ای برخوردار شد و نقش آموزش بر رشد اقتصادی مورد اهمیت قرار گرفت. در پایان ذکر این نکته را ضروری می دانم که سازمان آموزش فنی و حرفه ای مسئولیتش فضا سازی ایجاد اشتغال است نه به تنهایی تولید شغل کند. هیچ دولتی در هیچ جای جهان به تنهایی نتوانسته ایجاد اشتغال بکند. دولتهایی موفق بوده اند که توانسته اند فضای کشور را فضای اشتغال کنند.